

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opricht 1 Januari 1881

De hoge PTT - Tarieven

DE HOGE POSTTARIEVEN maken het, het is niet de eerste keer dat wij hierop wijzen, ook ons maandblad moeilijk. In tientallen jaren is bijvoorbeeld de contributie voor de Vereniging tegen de Kwakzalverij niet verhoogd, maar de posttarieven... die zijn sprongsgewijs omhoog gegaan. Blijkbaar zonder dat men zich wil realiseren hoe zwaar die tarieven daardoor op kleine verenigingen als de onze komen te drukken. De kosten van de vervaardiging van ons maandblad zijn uiteraard ook sterk gestegen; we willen niet verhelen, dat die tien gulden contributie bij lange na niet meer de kosten van het maandelijks verschijnen van ons blad dekken en het zal dan ook duidelijk zijn dat we daarvoor onze (geringe) reserves hebben moeten aanspreken.

In sommige lidstaten van de Europese gemeenschap is het posttarief voor tijdschriften veel lager dan in ons land. In Duitsland kost het verzenden van een tijdschrift de helft, in Frankrijk een zesde, in België een derde, in Italië zelfs een dertigste van de prijs die de Nederlandse PTT in rekening brengt aan de tijdschriften van de Nederlandse Organisatie van Tijdschriftuitgevers de NOTU. Een verenigingsorgaan valt niet onder die groep tijdschriften maar moet wel hoge portiekosten opbrengen.

Enkhuizer almanak - ook gij!

DE SCHRIJVER VAN „Onder de Keizerskroon” op pagina 2 van NRC Handelsblad keek onlangs eens in de Enkhuizer Almanak voor 1977, nieuwsgierig als hij was naar het weer dat werd voorspeld voor het komende jaar. De almanak houdt zich een beetje op de vlakke, zo ontdekte hij. Maar hij zag nog meer. Vele pagina's gevuld met... recepten voor het gebruik van geneeskruiden. De auteur daarvan is een zekere heer Boomsma.

Het zal wel niet helemaal toevallig zijn dat er in de almanak ook nog een advertentie voor kruiden voorkomt van de drogisterij De Pil aan de Nieuwe Binnenweg te Rotterdam. In elk geval, zouden wij zo zeggen tegen de almanak: Schoenmaker, houd je bij je leest. In casu bij het weer. Of, zoals de schrijver in NRC Handelsblad het uitdrukt: Men kan gokken met het weer, maar niet met zijn gezondheid.

Een gelukkig en voorspoedig 1977

*Bestuur Vereniging tegen de Kwakzalverij
Redactie Maandblad tegen de Kwakzalverij*

Schandelijk optreden van wichelroedeloper wekte woede van tv-criticus

ONGEZOUTEN HEEFT DE bekende TV-criticus en cursiefschrijver Nico Scheepmaker onlangs de waarheid gezegd over de wichelroedeloper Dijkshoorn, die bij Willem Duys in het televisieprogramma is opgetreden. Een woedende Scheepmaker had het over „een slecht mens, die Dijkshoorn” en boven de rubriek „RTV wekelijks” in de Haagsche Courant kon men lezen: Een kwalijk mens bij Willem Duys. En terecht dit alles.

Een uppercut kreeg ik te verwerken, aldus Nico Scheepmaker in zijn rubriek van 8 november, door die meneer Dijkshoorn met zijn wichelroede toegediend. In Amerika is hij urenlang op de televisie bezig om met behulp van zijn op ja en nee reagerende wichelroede allerlei bijzonderheden van de mensen in de zaal te onthullen. „Loopt-ie-zo?”, vroeg hij dan, en dan liep hij een paar meter op de manier waarop u en ik lopen. „Ja-a-a-a”, zei de aangesprokene dan aarzelend, zo ongeveer liep hij wel.

Met een beetje routine en handigheid kun je je vragen natuurlijk wel zo stellen dat je net even vaker raak schiet dan mis schiet, en zulke essentiële en vastliggende zaken als „hoe oud is uw kleinzootje?” moest hij wel degelijk even vragen. Nou, van mij mag het natuurlijk, de wereld wil bedrogen worden, maar bij dat kleinzootje van die mevrouw ging hij ver over de grenzen van het betamelijke. Dat jochie, zei hij, al wichelroedend, is a very sick boy.

Het gaat de laatste tijd juist wel goed, zei oma. O nee, hij is heel erg ziek, zei meneer Dijkshoorn, maar ik kan hier echt niet verder op ingaan. Alsof hij dodelijk geschrokken was van wat hij zojuist aan zijn geestesoog had zien voorbijtrekken.

Maar dat deed onze knappe landgenoot niet, integendeel, hij zadelde oma op met de vrees dat haar kleinzootje reddeloos verloren is, en ik durf er wat om te verwedden dat hij die truc in Amerika ook vaak uithaalt om op die manier zijn gehoor te impontren. Laten we hopen dat oma en haar kinderen en hun kleinkind zich niet van de wijs laten brengen door deze charlatan, en laten we ook hopen dat Willem Duys nu eindelijk eens zo wijs wordt om zulke mensen niet in zijn programma te halen, aldus besloot Scheepmaker zijn oordeel over de wichelroedeloper.

Pagina gewijd aan charlatan

DE REDACTIE VAN de Haagsche Courant had in het vorige nummer een hele pagina gewijd aan Rien Dijkshoorn.

„Velen zullen door dit artikel misleid zijn”, schreef naderhand een inzender, „omdat zij zich er niet voldoende rekenschap van geven dat 99 pct van de aangehaalde bewijzen eenvoudig bestaan uit eigen verhalen van Rien D. en zijn echtgenote”. Zwak verweer van de redactie: „We wilden twee

VERVOLG OP BLZ. 42

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

kanten van de zaak laten zien". In dat artikel getuigde Thom Olink: Dijkshoorn is verbazingwekkend...

Dezelfde inzender, Ant. B. Woutman, schreef nog dat de truc met het gooien van 40 of 50 balletjes in het publiek, door R. D. gedemonstreerd, al te doorzichtig is. De „helderziende" koos later zelf een drietal personen in 't bezit van een balletje uit het publiek, om hen te ondervragen.

Deze personen behoorden natuurlijk tot zijn clan en waren natuurlijk al lang van te voren voorzien van zo'n balletje.

Uit het betoog van de heer Scheepmaker blijkt duidelijk dat hij, zoals ik, niet gelooft in die z.g. paranormale begaafdheid van R. D. en dat Willem Duijs eindelijk eens zo wijs moest worden dergelijke charlatans niet in zijn programma te halen.

OOK DE HELDERZIENDE Seeland, niet onbekend in Den Haag, deed nog een duit in het zakje door aan de Haagsche Courant te schrijven:

Nico Scheepmaker zegt in zijn artikel over de helderziende Dijkshoorn heel terecht, dat wat die man deed zeer laag bij de grond was. Een slecht mens wordt hij genoemd in uw artikel: ik ben het daar geheel mee eens. Wat die man doet heeft niets te maken met voorspellen.

„We zagen dat programma..."

TENSLOTTE IS OOK Nico Scheepmaker zelf nog eens op de zaak teruggekomen, echter niet dan nadat de Haagsche Courant Thom Olink nog eens aan het woord had gelaten over een andere wichelroedeloper, ditmaal Jan Rothman uit het Overijsselse Daarle: Deze jongeman spoort water op en andere in de grond verborgen zaken. Nu wat Nico Scheepmaker zei over de reacties op zijn oordeel over de wichelroedeloper in het programma van Willem Duijs:

Een vorige keer heb ik de helderziende M. B. Dijkshoorn, die bij Willem Duijs optrad in de vuist, een slecht mens genoemd omdat hij een grootmoeder die naar de toekomst van haar kleinzoon vroeg de stuipen op het lijf joeg door te zeggen dat het kind „erg ziek" was en de indruk te wekken dat de toekomst van het jongetje te vreselijk was om daar verder nog iets over te kunnen vertellen. „Maar hij gaat juist goed vooruit", zei de grootmoeder, maar nee, hij zweeg toch maar liever over dit geval...

Naar aanleiding van die rubriek kreeg ik twee reacties. De eerste kwam van uitgeverij Gottmer, die me het boek „Mijn beroep is helderziende" over Dijkshoorn toestuurde, alsmede een uitnodiging voor een séance van de heer Dijkshoorn voor

Mensen laten zich neppen: nog een verontwaardigd journalist aan het woord

HET BLAD BOULEVARD heeft onlangs de fiolen van zijn toorn uitgestort over de Purmerendse „wonderdoener" Den H., die onlangs wegens oplichting is aangehouden. De schrijver in Boulevard vindt er bepaald geen doekjes om wat hij van dit alles vindt en hij doet dat in termen die zijn lezerspubliek zullen aanspreken. Duidelijk is het in elk geval. Hier dus Boulevard aan het woord onder de titel „Mensen in wanhoop laten zich neppen".

„Onlangs is een 52-jarige inwoner van Purmerend aangehouden. Een man van

Utrechtse studenten. Ik zou daar misschien wel naar toe zijn gegaan (misschien ook niet), als ik niet elders al een afspraak had, aldus Scheepmaker, nog steeds in de Haagsche Courant.

De tweede reactie was van de moeder van het betreffende jongetje. Ze vertelt me dat haar zoontje zes jaar is en autistisch, dat wil zeggen: in zichzelf gekeerd en contactloos op zowel geestelijk als lichamelijke gebied. Hij zit op een speciale school en in een kindertehuis, maar komt per 1 januari 1977 weer thuis na anderhalf jaar te zijn weggeweest. Hij is, schrijft zijn moeder, een van de weinige autisten die heeft leren praten, lezen en rekenen en is de trots van zijn school.

„Je kunt je misschien wel voorstellen hoe gelukkig we zijn dat hij zo goed vooruit gaat. We zagen dat programma van die idioot, en die kerel heeft mij met zijn stomme gepraat knap van mijn stuk gebracht. Ik heb terstond de telefoon gegrepen om te vragen of ik die „mijnheer onze landgenoot" zelf kon spreken. Maar helaas, zoals gewoonlijk: constant in gesprek. Mijn man heeft moeten praten als Brugman om mij ervan te overtuigen dat die vent zelf „very very sick" is, snap je. Maar goed, ik ben er weer overheen en heb mijn hartje weer even kunnen luchten".

Enfin, dat bedoelde ik dus... besluit Nico Scheepmaker.

Dijkshoorn is afkomstig uit s'-Gravenzande in het Westland, maar hij moet nu in Amerika „in faam zijn gedompeld". Door trucjes zeker.

De redactie van het MtdK is de Haagse lezeres, die zo trouw alle knipsels opzond die op dit werkelijk ongehoord schandelijke misbruik van het medium televisie betrekking hadden, zeer erkentelijk. Door dergelijke zaken aan de redactie toe te zenden kunnen onze leden ons metterdaad steunen bij de strijd tegen de vele misstanden die nog altijd de gezondheidsbemoeyenis teisteren'

(red. MtdK).

betekenis: hij kon met visitekaartjes in allerlei uitvoeringen strooien. Laten we zijn functies opsommen (sorry dat het wat droog overkomt): „Voorzitter werkgroep voor Alternatieve geneeskunde", „Directeur „bibliotheek voor homeopathie", „President Foundation for Spiritual Healing", „Directeur adviesbureau Radiesthesie", „Directeur inkoopbureau voor kruiden", „Voorzitter Diasanclub Nederland"... En wij weten zeker een paar banen en titels vergeten te hebben...

Een handige vogel die Purmerendse Henk! Hij vernam over een vrouw uit Santpoort die een kwakzalver uit de Philippijnen had laten overkomen om haar ten dode opgeschreven broer te genezen.

Het koste haar een vermogen. Daar zag Henk wel brood in. Hij zocht, en vond contact met die „genezer". Hij werd zijn afgezant, vertegenwoordiger.

„Wat een genezer". Opereren zonder te snijden! Het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk heeft opheldering gegeven; een mixture van geiten-, hazen- en varkensbloed! Ook patiënten doorzagen het spelletje. Tegen handige Henk, die een praktijk in Amsterdam was begonnen, werden klachten ingediend. Twee weken geleden is genezer Henk door de politie aangehouden... Henk heeft geen praktijk meer.

Maar tientallen anderen zetten zijn riekende praktijken voort.

In het straatje van oplichters

„AL KOST HET vermogens, maar de mens heeft er alles, maar dan ook alles voor over om eigen leven, of dat van dierbaren te behouden. Een trek die in het straatje past van oplichters. De menselijke zwakheid uitbuiten! Niet alleen Henk, maar ook talrijk zijn de pappenheimers die via een ander weggetje de menselijke zwakte uitbuiten. Zo is een in Den Haag wonende ex-zeeman multi-miljonair geworden door „halleluja" te roepen en handen op te leggen. Duizenden staan wekelijks een part van hun salaris aan hem af om traktaatjes te laten drukken. Uit de overwinst koopt hij woningen op het leven. De goed-gelovigen draven door: ze zien niet in dat ze op het leven bedonderd worden. Ze zoeken iets... ze hebben een verlangen... bij hem denken ze het te vinden. Kanker, hersen tumor en noem maar op, laten zich niet bestrijden door handoplegging of het uit achter de hand gehouden condoompje gevuld met dierenbloed! Tientallen zullen smeken om spoedige praktijk hervatting van Purmerendse Henk, wat ons betreft mag hij gehangen worden! Het is de goorste misdaad munt te slaan uit menselijk leed!"

Aldus besluit de verontwaardigde schrijver in „Boulevard".

Bureau met misleidende naam poogt waardeloze preparaten aan de man te brengen

EEN NIET TE miskennen waarschuwing tegen een huis aan huis verspreid boekje van het „bureau moderne voeding” schreef apotheker G. A. W. J. O. E. Paris te Gouda in de Goudse Courant. De heer Paris zond ons het op groen papier gedrukte boekje ter inzage toe. Op de titelpagina staat indrukwekkend genoeg: „Waarom farmadiëtica Reform?” En de tekst begint met „Geef ons heden ons dagelijks brood” en gaat dan op de gezonde voedingstoer met wat zinnestjes, die zo uit de pen konden zijn gevloeid van het Voorlichtingsbureau voor de voeding, een bekende half-officiële instelling, die verantwoordelijke adviezen geeft over gezonde voeding.

Trouwens ook de naam van het te Oudemirdum in Friesland gevestigde „Bureau moderne voeding” wijst in die richting. Men wil graag op zulke te goeder naam en faam bekende instellingen leunen. Om dan tot zaken te komen na zinnestjes als „Zelf gooien we met het groentennat de schaarse vitaminen en enzymen die het koken overleefd hebben, door de gootsteen en eten veel te weinig rauw”. En: „Terwille van de industriële commercie (prijs, smaak, kleur en houdbaarheid) berooft men de meeste levensmiddelen van de noodzakelijke voedingsstoffen”.

Wie daar eenmaal van onder de indruk is geraakt moet maar naar de „farmadiëtica-drogist” in zijn buurt gaan want, mensen luister toch eens even, die kan je helpen aan zaken als buitenlandse honing met gelée royale, de gelée royale, de voeding der bijenkoningin, „ongekend krachtig” . . . Aan zeezout, en dan niet te vergeten de magische ginseng. Die werkt zenuwbedarend en hersenvoedend, men doet er het z.g. vitaliserende vruchtbaarheidsvitamine E bij en dan heeft men een onmisbaar tonicum voor jong en oud, „die zich weer snel vitaal en fit willen voelen”.

Ondanks de zeer kostbare toevoeging van vitamine E heeft men de prijs toch nog net beneden de dertig gulden kunnen houden (voor een flesje van 500 cc)!

Kwalijke zaak . . .

APOTHEKER PARIS BRAK, in de Goudse Courant in de rubriek „uw mening” met de volgende woorden de staf over het groene boekje. En wel onder de titel „misleidende voorlichting”. Wij laten het hieronder in zijn geheel volgen.

In een huis aan huis verspreid boekje, dat afkomstig is van een zich noemend „Bureau voor Moderne Voeding”, worden vele middelen aanbevolen die de gezondheid bevorderen. Het bevat de gebruikelijke onzin over zeezout, ginseng, honing,

Gelée Royale, rietsuiker en wat al niet méér.

Het is een kwalijke zaak dat de naam „Bureau Moderne Voeding” een soort instituut suggereert dat ons goede adviezen zal geven. Zij zijn zelfs bereid voorlichtingsavonden te geven voor huisvrouwenverenigingen e.a.

Maar wij hebben slechts te doen met een handelsfirma die onder misleidende aanbevelingen een voor het grootste deel voor het aanbevolen doel waardeloze preparaten aan de man wil brengen. Men kan zijn geld dan beter in het water gooien, dan ziet men tenminste nog kringetjes.

Met Gerrit dapper zoeken naar de Bio-ritmiek

JAMMER VOOR AL dat papier, maar het gaat door, kruidenboekjes aan de lopende band. Kennelijk verkoopt dat goed, anders zou zo'n uitgeverij als Ankh Hermes te Deventer er niet aan beginnen. En de kunstericus H. S. van het Haarlems Dagblad, een bekwaam man op zijn terrein, is helemaal weg van al die boekjes die een zekere Jaap Huibers heeft geschreven. Hij geldt als een van de beste kruidkundigen in den lande, och heden, en de lieverd doet dat alles zonder zweverigheid maar wel in connectie met . . . astrologie en andere achtergronden. Deze Jaap Huibers heeft dan in de z.g. ankertjes serie (wat een plechtankers zullen dat wel zijn!) van de bovengenoemde uitgeverij een serie van vijf boekjes geschreven: Nieren, huid en ogen, De adembalingsorganen, Hoofdpijn genezen, Help uw hart met kruiden en Kruiden voor de spijsvertering.

In die serie komen behalve kruiden ook zaken als „bio-ritmiek” aan de orde. Over de voorvechter van deze pseudowetenschap, Ger Zantinge heeft men wel eens iets in het Maandblad tegen de Kwakzalverij kunnen lezen. En wel op pagina 22 van het juninummer van ons maandblad van de jaargang 1973. In zijn boekje dat H. S. in het Haarlems Dagblad bespreekt en dat de titel draagt van „Het goede moment” betoogt Ger (of Gerrit, zoals hij zich in 1973 nog liet noemen) dat de menselijke gezondheid afhankelijk is van een aantal te bepalen en statistisch vast te leggen ritmen. Wie die kent en uit het boekje leert heeft kans op een betere gezondheid.

Hij kan dan ook, aldus nog altijd onze Ger Zantinge, de goede momenten kiezen voor belangrijke beslissingen. En hij behoeft er blijkbaar niet eens een horoscoop voor te raadplegen, moeten wij er dan aan toevoegen.

Nieuwleusense wonderdokter hanteerde jerrycan vol vitamine D 3

EEN JERRYCAN VAN vijf liter inhoud, gevuld met vitamine D 3. Uit die kan vulde de kwakzalver Oeds S. de flesjes voor zijn patiënten. Hij ging er zo gul mee om dat drie kinderen in het Sophiaziekenhuis te Zwolle moesten worden opgenomen met raadselachtige ziekteverschijnselen. Die tenslotte bleken te moeten worden geweten aan een overgrote dosis van vitamine D 3 . . .

Helaas heeft de Zwolse rechtbank Oeds S. moeten vrijspreken. Zware mishandeling door schuld kon niet bewezen worden, want verdachte was wel degelijk op de hoogte van de gevaren van een te zware dosering. Ernstige nalatigheid kom hem wel worden verweten, maar dit was hem niet ten laste gelegd . . . Dus ging Oeds S. vrijuit.

De zaak is onlangs ook nog beland bij het Arnhemse gerechtshof. De Zwolse Courant zond er een verslaggever op af. Daaruit bleek dat Oeds S. aanvankelijk onder meer werkzaam is geweest in de wegebouw en als monteur. Na verloop van tijd zette hij een bloeiende praktijk als genezer op in Nieuwleusen. Ook trad hij zo'n beetje op als veearts, omdat hij een cursus had gevolgd als veeverloskundige. Hij gebruikte vooral twee boeken: Homoeopathie in de praktijk en Codex Medicus, die hij tijdens de zitting van het Arnhemse hof een „bron van inspiratie” noemde.

De procureur-generaal bij het Arnhemse Hof, mr. J. E. Vriesema, concludeerde dat de tenlastelegging niet aan de eisen voldeed en dat hij op deze grond vernietiging van het vonnis moest vragen. Raadsman mr. C. J. Baurichter was het daarmee wel eens en zei: „Eind goed, al goed”. En dat eind is dan zo goed, dat Oeds S., als wij goed zijn ingelicht, zijn praktijk in Nieuwleusen nog altijd voortzet, gesteund door „Homoeopathie in de praktijk” en de Codex medicus. En waar zal de jerrycan nu mee gevuld zijn?

De voortzetting van de kwakzalverspraktijken maakt het Oeds S. niet zo bezwaarlijk om de boete te betalen, die hem wegens belastingontduiking is opgelegd. Die boete is trouwens door het Hof nog van f 30.000 (vonnis Zwolse rechtbank) tot f 25.000 verminderd. Oeds S. („Eind goed, al goed” zou zijn verdediger zeggen) heeft namelijk een soepeler regeling gekregen van de belastinginspectie. De inkomsten, waarover de navordering gaat, worden nu over twee in plaats van over drie jaar verdeeld, wat heel wat gunstiger is voor de Nieuwleusense genezerik met de jerrycan. En ook de boete houdt rekening met de minder hoge som van de belastingontduiking.

OBJECTIEF? KOM NOU!

J. W. DIJKSTRA, DIE in de Nieuwe Apeldoornse Courant het boek van de jeugdige arts Paul van Dijk „Geneeswijzen in Nederland” besprak is er verbaasd over dat de levensgevaarlijke oplichterij van de onlangs overleden Samuels (de „kortegolftherapie” tegen kanker) kritiekloos door Van Dijk wordt genoemd. En dat in een rij van veel andere dubieuze behandelwijzen! Toch heeft het boek waarbij op encyclopedische wijze de meeste uiteenlopende geneesmethoden (zeg in vele gevallen maar gerust: kwakzalverspraktijken) worden besproken nog een voorwoord meegekregen van prof. dr. J. C. van Es. Deze beveelt het sterk aan bij alle werkers en studenten in de gezondheidszorg.

Prof. Van Es namelijk vindt dat de huisarts zijn patiënt moet kunnen voorlichten over „het gehele gebied van de geneeskundige mogelijkheden”. De heer Dijkstra, die het boek in de Nieuwe Apeldoornse Courant bespreekt, vraagt zich met recht af of de schrijver wel zo objectief is als prof. Van Es wil doen geloven.

Zou de huisarts bijvoorbeeld zijn patiënten ook niet moeten wijzen op de grote gevaren aan kwakzalversmethoden verbonden? Moet hij alles maar voor zoete koek slikken? Kom nou. We slaan trouwens het gezonde verstand van de huisarts te hoog aan, dan dat hij nu maar gauw „Geneeswijzen in Nederland” door Paul van Dijk als leidraad op zijn nachtkastje zal gaan leggen.

Verjonging door „plankton”

EEN STERK geval van de bloemrijke beweringen waarmee men dames poogt over te halen zich dure verjongingscremes aan te passen vermeldt de Consumentengids. „Verjonging” stond er boven een advertentie van De Bijenkorf voor een crème van het merk Biotherm. Dat verjongend effect zou te danken zijn aan de bijzondere samenstelling „n speciaal soort plankton, die voorkomt in de warme mineraalbronnen van Molitz les Brains”. Verder zou Biotherm diep in de huidvezels doordringen en daar een voedende werking hebben. De Reclame Codecommissie vroeg de Bijenkorf om bewijzen voor deze beweringen. Omdat de Bijenkorf noch de fabri-

kant van Biotherm daarmee voor de dag kwamen, omdat de ene bewering bovendien in strijd is met de andere (grotere opname van voedingsstoffen leidt, zoals uit dierproeven is gebleken, eerder tot versnelde dan tot vertraagde veroudering) en omdat een crème slechts voor een zeer gering gedeelte verder komt dan de flinterdunne opperhuid, achtte de Codecommissie deze voorstelling van zaken onaanvaardbaar.

Huidbank opgericht

DE NEDERLANDSE BRANDWONDEN Stichting heeft in het Rode Kruis ziekenhuis te Beverwijk de eerste centrale huidbank in gebruik genomen na geruime tijd experimenteren met de daarvoor benodigde apparatuur. Hierdoor is de Nederlandse Brandwonden Stichting een unieke schakel in de behandeling van brandwonden rijker geworden.

Het is nu mogelijk donorhuid „in voorraad” te houden waardoor in noodgevallen — en daarom gaat het vrijwel steeds bij ernstige verbrandingen — onmiddellijk beschermende huid kan worden aangebracht. Niet alleen bevordert deze behandeling een snellere genezing; ook de kans op infecties wordt verminderd. In een aantal gevallen zal de huidbank zelfs levensreddend blijken te zijn.

Het oprichten van een huidbank is slechts één van de vele taken van de Nederlandse Brandwonden Stichting. De stichting is een initiatief van de Beverwijkse chirurg Dr. R. P. Hermans en de Groningse hoogleraar Dr. A. J. C. Huffstadt. De ingebruikneming van de huidbank werd mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de Algemene Loterij Nederland en enkele giften uit het bedrijfsleven.

Ieder jaar worden in ons land circa 4000 mensen met ernstige brandwonden in ziekenhuizen opgenomen. Daarvan sterven er gemiddeld 200, terwijl heel velen voor het leven verminkt en gehandicapt worden.

De meeste verbrandingen gebeuren nog

**LEDEN,
WERFT LEDEN!**

Philippijnse kwakzalvers werven klanten in België

OOK IN BELGIË maken de genezerikken van de Philippijnen school. Er zijn twee reisbureau's in Charleroi die reizen organiseren voor zieke Belgen naar de Philippijnen, waar een paar wonderdokters de zieken zullen genezen. Twee kankerpatiënten zijn tijdens hun verblijf overleden. De patiënten moeten tenminste drie weken onder behandeling van de Philippijnse kwakzalvers blijven. Ze moeten al die tijd logeren in hotels, die het eigendom zijn van de wonderdokters Placido en Agpao tegen een prijs van 68 gulden per dag. Daarbij komen dan nog de zeer hoge kosten van behandeling. Voor vele patiënten is dit de laatste strohalm waar ze zich aan vastgrijpen — een strohalm die hen op zes á zeventuizend gulden kosten komt.

Aanvankelijk richtten de beide genezerikken in de Philippijnen zich op Amerikaanse patiënten, maar de herhaalde waarschuwingen tegen de praktijken van het tweetal had tot gevolg dat op den duur weinig Amerikaanse zieken zich meer lieten verleiden om naar de Philippijnen te reizen. Nu heeft men zich gericht op Belgen. Het ministerie van volksgezondheid te Brussel heeft al een officiële waarschuwing laten uitgaan.

steeds met „doodgewone” dingen, met een ketel heet water, de thee- of koffiepote, de frituurpan, een vuurtje stoken, met rotjes en met de kerstboom. Als er dan ongelukken van komen weten de meeste mensen niet wat ze er mee áán moeten, terwijl de meest ideale eerste hulp zo simpel is: gewoon 10 minuten koelen onder de kraan. Als er geen kraan bij de hand is, langs de autoweg bijvoorbeeld, dan is het meest vieze slootwater altijd nog beter dan niets. Geen melk, geen boter, geen smeerseltjes of wat dan ook. Alleen koelen onder de kraan! Op het gebied van preventie gaat de stichting in het komende jaar een actief beleid voeren. Met name zal de actie gericht worden op jongeren in de kleuter- en basisschoolleeftijd. Dit is een belangrijke gevarengroep die gemakkelijk aanspreekbaar en bereikbaar is.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; J. Noord te Amsterdam, Hemonystraat 11, **Wvd. Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buijer **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle **Apotheker** te 's-Gravenhage; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, **Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Waarnemend penningmeester: J. Noord, Hemonystraat 11, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 10,—; studerende f 2,50